

Pytania i odpowiedzi

Webinar „Standardy ochrony dzieci dostosowane do specyfiki POZ” – 30.01.2026 r.

1. Czy pracownicy rejestracji bezpośredniej też powinni być zweryfikowani w rejestrze?

Odpowiedź:

Rekomendujemy analizę ryzyka związanego z poszczególnymi grupami personelu. Dokładne omówienie tego narzędzia – broszura <https://standardy.fdds.pl/upload/upload2/bezpieczna-placowka-bezpieczna-organizacja-przewodnik-po-narzedziu-do-analizy-ryzyka-w-procesie-weryfikacji-personelu-pdf-1718947597-1-21.pdf>

oraz webinar: <https://youtu.be/agJ3cuH0GXs?si=tTB2MHgo4BjtgaSs>

2. Czy prawdą jest, że jedynie pracownicy którzy mogą pozostać z dzieckiem które przebywa bez opiekuna podlegają weryfikacji? Czyli np. nie podlegają jej pracownicy recepcji, lekarze przebywający w tym samym budynku ale nie przyjmujący dzieci.

Odpowiedź: przy pytaniu 1).

3. Prowadzę jednoosobową działalność jako praktyka pielęgniarska w środowisku nauczania i wychowania. Przygotowałam standardy dla mojej praktyki ale przyznam że to trochę mało adekwatne do mojej pracy. Pracuję w kilku pra (pytanie „urwane”).

Odpowiedź: Wytyczne dot. standardów w środowisku nauczania i wychowania zostały opracowane przez Pracownię Medycyny Szkolnej, Zakład Zdrowia Dzieci i Młodzieży w Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie, są bardzo czytelne i poruszają również kwestię wykonywania działalności na terenie innego podmiotu, który ma swoje SOM. Jako jednoosobowa praktyka pielęgniarska musi posiadać Pani swoje standardy, ale powinny być one spójne z SOM obowiązującymi w danej szkole, przede wszystkim w zakresie procedur reagowania w przypadku podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone.

4. Czy jeżeli umowa jest podpisywana z tym samym lekarzem bez dnia przerwy np. kończyła się 31.12.2025 r. i nowa zawarta od 01.01.2026 r. to czy koniecznym jest aby lekarz dostarczył nowe zaświadczenie z KRK czy wystarczy, że pracodawca sprawdzi lekarza w rejestrze?

Odpowiedź: Obowiązek dostarczenia zaświadczenia z KRK to jest jedno (obowiązek pracownika), a czym innym jest sprawdzenie w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym (obowiązek pracodawcy). Ponieważ istotą weryfikacji jest minimalizowanie ryzyka, że do pracy z dziećmi zostanie dopuszczona osoba, która mogłaby je skrzywdzić, w opisanej w pytaniu sytuacji: 1. Pracownik powinien dostarczyć aktualne zaświadczenie z KRK (w ciągu czasu od pobrania poprzedniego zaświadczenia sytuacja prawna pracownika mogła się zmienić, a nie zawsze pracodawca jest o tym informowany) 2. Pracodawca ma obowiązek sprawdzenia osoby w Rejestrze.

5. Co z przypadkiem, kiedy odwiedza nas rodzic z dzieckiem niewerbalnym, nie ma ewidentnych przejawów przemocy (ślądów na ciele, wyzwick itp), ale nawet na wizycie widać, że rodzic

zwraca się do dziecka impulsywnie, momentami podnosi głos, wydaje wielokrotnie polecenia "usiądź!", chociaż dziecko prawdopodobnie nie rozumie i realnie nie jest w stanie tego wykonać. Jak postąpić?

Odpowiedź: To jest sytuacja na interwencję miękką – rozmowę z rodzicem, zorientowanie się, czy korzysta ze wsparcia, czy wie, gdzie można otrzymać opiekę wychowawczą, sprawdzenie, czy rodzic rozumie stan zdrowia dziecka i jego ograniczenia. Można również skontaktować się z ośrodkiem pomocy społecznej.

6. Co w przypadku jeśli rodzice nie zgłaszają się na obowiązkowe szczepienia z dzieckiem?

Odpowiedź: Jeżeli w zestawieniu z innymi danymi powoduje to podejrzenie krzywdzenia, należy złożyć wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka.

7. Jak ma postąpić POZ, do którego wpływa karta szczepień noworodka, przesłana przez szpital, a dziecko i rodzice w poradni się nie pojawiają. Istnieje podejrzenie, że dziecko jest niezaopiekowane medycznie, niezaszczepione.

Odpowiedź: Jeżeli w zestawieniu z innymi danymi powoduje to podejrzenie krzywdzenia, należy złożyć wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka lub skontaktować się z OPS.

8. Czy rodzic który oświadczył, że wypisuje dziecko z przychodni nie wskazał innej przychodni do której dziecko zostało przepisane stanowi podstawę do wszczęcia postępowania, że dziecko może być niedopilnowane w zakresie szczepień. (domyślamy się że rodzice celowo wypisują dziecko aby sanepid nie "ścigał" ich o szczepienia) po wypisaniu z naszej przychodni dziecko można powiedzieć gubi się w systemie i jest niewidoczne gdyż kontrole sanepidu obejmuje tylko dzieci zadeklarowane

Odpowiedź: Samo wypisanie z POZ nie jest podstawą do zawiadomienia sądu (nie ma takiego obowiązku, rodzice mogą sprawować właściwie opiekę w inny sposób), chyba, że posiadają Państwo inne informacje, które mogą powodować niepokój o bezpieczeństwo dziecka.

9. Proszę o informację, jak należy się zachować w sytuacji kiedy jesteśmy świadkami przemocy, rodzic grozi dziecku w naszej obecności, gdy dziecko obawia się np. pobrania krwi lub badania fizykalnego (płacze, panikuje, ucieka). Rodzic stosuje przemoc słowną /psychiczną lub też popycha czy szarpie dzieckiem. Na nasze prośby o zmianę swojego zachowania rodzic nie reaguje. Zawsze zgłaszamy natychmiastowo ten fakt do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej na podstawie sporządzonej notatki ze zdarzenia i dodatkowo zawiadamiamy telefonicznie, że przesłaliśmy takie pismo lub NK. Pytanie dot. tego w jakich sytuacjach wzywać policję - czy zawsze? Pytam gdyż nie jesteśmy w stanie przewidzieć sytuacji i zachowania rodzica a w szczególności tego w jaki sposób da upust swoim emocjom po powrocie do domu z dzieckiem. Mamy ogromny dylemat z oszacowaniem ryzyka. Zespół Interdyscyplinarny sugeruje, żeby zgłaszać na policję.

Odpowiedź: Jeżeli są Państwo świadkami przemocy, która eskaluje, dziecko jest małe, zasadne jest wezwanie policji oraz drugiego opiekuna dziecka.

Co zrobić jeśli obydwój rodziców składa oświadczenie o wycofanie deklaracji małoletnich?

Odpowiedź: odpowiedz w pkt. 9

10. Czy pracownik zgłaszający podejrzenie o krzywdzeniu dziecka jest pod ochroną np. o naruszenie dóbr osobistych?

Odpowiedź: Pracownikom ochrony zdrowia wykonującym zawód medyczny przysługuje ochrona taka sama ochrona jak funkcjonariuszowi publicznemu, a osobie grożącej, znieważającej, dopuszczającej się czynnej napaści lub naruszającej integralność podczas wykonywania obowiązków służbowych lub w związku z nimi grożą sankcje karne (Art. 44 ustawy z 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2001 r. w sprawie o sygn. akt I KZP 5/2001, art. 11 ust. 2 dot. pielęgniarki i położnej; art. 37 ustawy o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych;) Wedle niektórych opinii prawnych osobom zgłaszającym podejrzenie o krzywdzeniu dziecka przysługuje ochrona sygnalisty. Natomiast osoba, która poczuła się niesłusznie oskarżona ma prawo dochodzić swoich praw, ale należy pamiętać, że zgłaszając podejrzenie o krzywdzeniu dziecka pracownik ochrony zdrowia realizuje swój obowiązek prawny, a w dodatku działa w imię dobra wyższego, jakim jest życie i zdrowie dziecka. Osoba ta musiałaby wykazać, że zgłoszenie było nieprawdziwe i w sposób zaplanowany wymierzone w jej dobra osobiste. Dlatego tak istotne jest, aby w dokumentacji medycznej/notatce służbowej znalazły się wszelkie informacje, które stanowią podstawę podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone.

Więcej na ten temat w broszurze: <https://standardy.fdds.pl/upload/upload2/reagujaca-placowka-reagujaca-organizacja-praktyczny-przewodnik-po-procedurach-interwencji-w-podmiotach-zobowiazanych-do-wprowadzenia-standardow-ochrony-dzieci-pdf-1766411708-1-39.pdf>

Powyższe odpowiedzi na pytania stanowią pogląd własny i nie mogą być uznane w żadnej mierze za wiążącą wykładnię przepisów, w tym stanowić podstawy do domagania się określonego postępowania od organów władzy publicznej, jak też dawać powodu do uznania, że organy te na pewno podzielają lub w przyszłości podzielą stanowisko autorki, co do prezentowanej wykładni.